

PROTOKÓŁ Nr 3/2012
POSIEDZENIA RADY MŁODYCH NAUKOWCÓW III KADENCJI
w dniu 12 lipca 2012 r.

W posiedzeniu Rady Młodych Naukowców wzięli udział członkowie Rady zgodnie z załączoną listą obecności (14 z 18 członków) – *załącznik nr 1 do protokołu* – oraz sekretarz stanu w MNiSW, prof. Maria Elżbieta Orłowska i Przewodniczący Rady Narodowego Centrum Nauki, prof. Michał Karoński, a także Przewodniczący Krajowej Reprezentacji Doktorantów – mgr Robert Kiliańczyk.

Posiedzenie przebiegło wg następującego planu:

1. Otwarcie obrad i sprawdzenie kworum.
2. Sprawozdanie z bieżących prac RMN.
3. Nowelizacje aktów prawnych, w tym m.in. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki.
4. Ankieta dot. sytuacji młodych naukowców.
5. Strona internetowa RMN.
6. Stypendium dla wybitnych młodych naukowców - bieżące informacje i działania.
7. Europejska Karta Naukowca.
8. Kodeks Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych w jednostkach naukowych.
9. Stypendia ministra dla doktorantów.
10. Spotkanie z Prof. Michałem Karońskim - przewodniczącym Rady NCN.
11. Wolne wnioski.
12. Zakończenie posiedzenia.

Prof. Maria Elżbieta Orłowska, sekretarz stanu w MNiSW, poinformowała o bieżących działaniach resortu, w tym m.in. o końcowym etapie naboru kandydatów do kolejnej edycji programu „Top 500 Innovators Science – Management – Commercialization” oraz finalizacji pierwszej edycji konkursu na Krajowe Naukowe Ośrodki Wiodące w dziedzinie nauk ścisłych, nauk medycznych i farmaceutycznych oraz nauk o zdrowiu. Pani Minister poruszyła również kwestię projektowanych uwag Rady do ustawy o zasadach finansowania nauki, jak również poinformowała o planowanych ustaleniach w kierunku zwolnienia z opodatkowania stypendiów ministra dla wybitnych młodych naukowców, zgodnie z postulatami zgłaszanymi przez Radę Młodych Naukowców.

Mgr Jacek Lewicki podjął zagadnienie zasad przyznawania oraz wypłacania doktorantom stypendiów ministra za wybitne osiągnięcia w kontekście wymogu formalnego, dla osób ubiegających się o ww. stypendium, legitymowania się szczególnie wysokimi wynikami z egzaminów objętych programem studiów, uzyskanymi w poprzednim roku akademickim.

Przewodniczący Rady, dr Piotr Bajor, poinformował o udziale w seminarium eksperckim pt. „Uniwersytet XXI wieku” zorganizowanym przez Kancelarię Prezydenta RP w dniu 25 czerwca br. Mgr Kinga Kurowska przekazała informacje, w związku

z uczestnictwem w ogólnopolskiej konferencji na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy pn. „Model funkcjonowania studiów doktoranckich. Rok pod rządami znowelizowanej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym”.

W dalszej części posiedzenia podjęto zagadnienie nowelizacji ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki m.in. w zakresie stypendiów oraz umocowania ustawowego Rady Młodych Naukowców (*załącznik nr 2 do protokołu – uchwała RMN w sprawie uwag dotyczących ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki*).

Omówiono także założenia ankiety dotyczącej sytuacji młodych naukowców w Polsce, zwracając uwagę na możliwość zaangażowania w ww. projekt jednej z ogólnopolskich pracowni sondażowych, a także na propozycje pytań służących zdiagnozowaniu aktualnych problemów środowiska młodych badaczy. Wstępnie ustalono, że ankieta powinna obejmować zakres danych ostatni rok akademicki w podziale na wyróżnione obszary wiedzy i dyscypliny naukowe. Uzgodniono, że w skład zespołu roboczego odpowiedzialnego za ww. kwestie wejdą: dr Katarzyna Januszkiewicz, mgr Kinga Kurowska, dr Justyna Ziółkowska i dr hab. Rafał Rakoczy.

Poruszono również temat projektu strony internetowej RMN, zaznaczając konieczność uwzględnienia w jej głównej treści informacji dotyczących m.in. programów stypendialnych, vademecum grantów oraz danych na temat możliwości pracy dla młodych naukowców.

Członkowie prezydium RMN przekazali bieżące informacje nt. zwolnienia z opodatkowania stypendiów dla wybitnych młodych naukowców oraz przyjętego stanowiska RGNiSzW z dnia 11 lipca 2012 r. w sprawie regulaminu przyznawania ww. stypendiów naukowych.

Odnosnie do zagadnienia Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych w jednostkach naukowych, w trakcie dyskusji uzgodniono, że istnieje potrzeba rozpowszechnienia w środowisku informacji na temat ww. dokumentu, stanowiącego swoisty przewodnik dobrych praktyk na uczelniach w zakresie wzajemnych relacji pracowników naukowych i ich pracodawców. Postulowano także uwzględnienie przy ocenie parametrycznej jednostek naukowych stopnia wdrożenia przez uczelnie postanowień EKN, jak również zaproponowano zamieszczanie wybranych założeń Karty w statutach uczelni. Ustalono, że dyskusja dot. implementacji postanowień Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych w jednostkach naukowych będzie kontynuowana w toku dalszych prac Rady.

W kolejnym punkcie posiedzenia powrócono do kwestii stypendiów ministra dla doktorantów, poruszonej na początku spotkania w obecności prof. Orłowskiej, zwracając ponownie uwagę, że przepis dot. wymogu legitymowania się szczególnie wysokimi wynikami z egzaminów objętych programem studiów, uzyskanymi w poprzednim roku akademickim, skutkuje nierzadko automatyczną dyskwalifikacją osób ubiegających się o ww. stypendium w przypadku, gdy np. program studiów doktoranckich nie przewiduje egzaminów na danym roku lub nie przewiduje zajęć kończących się oceną albo też doktorant zaliczył awansem egzaminy na wcześniejszych latach studiów doktoranckich (*załącznik nr 3 do protokołu – uchwała RMN w sprawie zasad przyznawania oraz wypłacania doktorantom stypendiów ministra za wybitne osiągnięcia*).

W ostatniej części posiedzenia wziął udział Przewodniczący Rady NCN, prof. Michał Karoński. Przed rozpoczęciem tego spotkania dr Piotr Bajor przedstawił członkom Rady ustalenia zespołu roboczego powołanego w celu wypracowania propozycji RMN w zakresie konkursów NCN skierowanych do młodych uczonych (w skład zespołu wchodzi: dr Justyna Ziółkowska, dr Piotr Bajor, dr hab. Jakub Fichna, dr Marcin Grabowski, mgr Jacek Lewicki, dr hab. Michał Matuszewski, dr hab. Piotr Oprocha, dr hab. Rafał Rakoczy, dr Jerzy Respondek).

W dalszej części obrad Prof. Karoński przedstawił syntetyczne informacje na temat konkursów Centrum przeznaczonych dla osób rozpoczynających karierę naukową tj. Preludium, Sonata i konkursu na finansowanie stażu krajowego po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Łącznie w 7 konkursach dla osób rozpoczynających karierę naukową, dotychczas ogłoszonych przez NCN, złożono ponad 9 tys. wniosków na kwotę prawie 2 150 mln zł. Prof. Karoński przypomniał także, że młodzi badacze mogą składać projekty w ramach pozostałych konkursów Centrum tj. Opus i Harmonia.

W toku wielowątkowej dyskusji poruszono m.in. kwestie: uruchomienia przez NCN finansowania w trybie konkursowym krótkich zagranicznych wyjazdów konferencyjnych, wydłużenia o dwa lata konkursu Sonata Bis, informowania wnioskodawców o odrzuceniu wniosku w trakcie formalnej weryfikacji, zwiększenia udziału młodych naukowców w recenzowaniu projektów badawczych, a także zmianę w konkursie Sonata Bis kryteriów oceniania w zakresie rozliczenia poprzednich projektów ze środków finansowych na naukę.

W trakcie spotkania omawiano także zagadnienie założeń konkursu na finansowanie stypendiów doktorskich. Prof. Michał Karoński przedstawił propozycje członków Rady NCN odnośnie do ww. konkursu, podkreślając, że wszystkie zakładane koncepcje uwzględniają prestiżowy charakter stypendiów oraz ograniczają mechanizmy pobierania stypendiów z różnych źródeł przez jedną osobę. Rada Młodych Naukowców zaproponowała następujące własne rozwiązania: a) stypendium pieniężne przyznawane na podstawie dorobku doktoranta o wartości uzależnionej od pobieranych jednocześnie stypendiów ze środków budżetu państwa; b) stypendium w formie pieniężnej z przeznaczeniem na wyjazdy krajowe/zagraniczne, przyznawane na podstawie dorobku doktoranta i planu naukowo-badawczego planowanego wyjazdu; c) stypendium dla wybitnych absolwentów studiów magisterskich przyznawane na studia doktoranckie w wybranym ośrodku akademickim (*załącznik nr 4 do protokołu – uchwała RMN w sprawie konkursów i stypendium doktoranckiego Narodowego Centrum Nauki*).

Przygotowała:

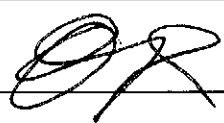
**Karolina Furman
Biuro Ministra**

Zatwierdził:

**dr Piotr Bajor
Przewodniczący
Rady Młodych Naukowców**

RADA MŁODYCH NAUKOWCÓW
III kadencji
Nr 3/2012
12 lipca 2012 r.

1	Piotr Bajor	
2	Grzegorz Władysław Basak	—
3	Tomasz Bilczewski	Bilczewski
4	Agata Chmurzyńska	Chmurzyńska
5	Jakub Fichna	Jakub Fichna
6	Sylwia Freza	Freza
7	Paweł Gajdanowicz	Paweł Gajdanowicz
8	Marcin Andrzej Grabowski	—
9	Katarzyna Januszkiewicz	Katarzyna Januszkiewicz
10	Kinga Katarzyna Kurowska	Kurowska
11	Jacek Lewicki	Lewicki
12	Bartłomiej Lis	—
13	Michał Matuszewski	Matuszewski
14	Piotr Oprocha	—
15	Rafał Rakoczy	Rakoczy
16	Jerzy Respondek	J. Respondek
17	Rafał Maciej Ruzik	Ruzik
18	Justyna Ziółkowska	J. Ziółkowska

**Uchwała nr 4
Rady Młodych Naukowców
z dnia 20 lipca 2012 r. w sprawie uwag dotyczących
Ustawy o zasadach finansowania nauki z 30 kwietnia 2010 r.**

W nawiązaniu do pisma z dnia 29 czerwca br., w sprawie uwag dotyczących Ustawy o zasadach finansowania nauki, Rada Młodych Naukowców przedstawia propozycje zmian w tym zakresie.

Rada Młodych Naukowców zwraca uwagę na nieprecyzyjny przepis zawarty w art. 19 ust. 2 ustawy. Przepis ten określa, że środki finansowe przyznawane na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 mogą być przeznaczone na stypendia dla uczestników studiów doktoranckich uczestniczących w realizacji badań naukowych lub prac rozwojowych. Artykuł ten nie precyzuje jednak jaka może być wysokość stypendium, na jaki okres i na jakiej podstawie może zostać przyznane oraz czy dopuszczalna jest możliwość jego łączenia ze stypendium przyznawanym na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie studiów doktoranckich oraz stypendiów doktoranckich.

Rada Młodych Naukowców podkreśla również, że nieprecyzyjny jest sam przepis mówiący o uczestnictwie doktoranta w realizacji badań naukowych lub prac rozwojowych.

Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy badania naukowe zostały podzielone bowiem na trzy dziedziny: badania podstawowe, badania stosowane oraz badania przemysłowe i z zawartej w ustawie definicji ww. badań wynika, że wszyscy uczestnicy studiów doktoranckich spełniają zawarte kryterium, gdyż art. 197 ust 2. Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym nakłada na wszystkich doktorantów obowiązek prowadzenia badań.

Rada Młodych Naukowców postuluje zatem doprecyzowanie lub usunięcie tego przepisu, ponieważ w obecnym kształcie prowadzi on do niejednolitej interpretacji zarówno przez doktorantów, jak również kierowników studiów doktoranckich.

Rada Młodych Naukowców proponuje również nowelizację art. 17 ustawy, który reguluje kwestię zmiany miejsca realizacji projektu badawczego. W obecnym kształcie ustawa dopuszcza taką możliwość, za zgodą Dyrektora Narodowego Centrum Nauki lub Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju wydaną na wniosek kierownika projektu badawczego. Wniosek ten musi być jednak poprzedzony pozytywnymi opiniami zarówno

kierownika jednostki organizacyjnej przejmującej realizację projektu, jak również kierownika jednostki dotychczas realizującej projekt.

W związku z powyższym Rada Młodych Naukowców proponuje wprowadzenie przepisu mówiącego o konieczności wydania pozytywnej opinii wyłącznie w odniesieniu do kierownika jednostki przejmującej realizację projektu, a wydaniu opinii bez określania jej charakteru przez kierownika jednostki dotychczas realizującej projekt.

Zmiana powyższa jest o tyle istotna, że obecny przepis de facto uzależnia zmianę miejsca realizacji projektu od opinii kierownika dotychczasowej jednostki. W związku z pobieranymi kosztami pośrednimi kierownik jest bezpośrednio zainteresowany w kontynuacji projektu w danej jednostce. Sprawa ta ma szczególne znaczenie dla osób fizycznych zatrudnianych w jednostce na podstawie art. 11 ust. 3 Ustawy o zasadach finansowania nauki, które są przyjmowane do pracy na podstawie zawartej umowy, po zakwalifikowaniu danego projektu do finansowania i uzyskaniu promesy finansowania badań lub prac rozwojowych (art. 11 ust. 2 ustawy).

Zmiana proponowana przez Radę Młodych Naukowców pozwoli na umocnienie pozycji dyrektora Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w zakresie podejmowania decyzji o zmianie miejsca realizacji projektu, jak również wzmocni ustawowy wymóg sprawowania kontroli nad realizacją projektów.

Rada Młodych Naukowców zwraca również uwagę na przepisy art. 9, który określa, że Minister przyznaje środki finansowe na naukę jednostkom naukowym, na realizację zadań, o których mowa w art. 5 pkt 4-8 i 10 ustawy, uczelniom natomiast na działalność, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 4, oraz na budowę i utrzymanie infrastruktury informatycznej nauki, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 i art. 20 ust. 1 pkt 2.

Powyższe przepisy oznaczają, że środki finansowe otrzymują wyłącznie podstawowe jednostki organizacyjne w rozumieniu statutów tych uczelni, co skutkuje brakiem środków w dyspozycji władz rektorskich na działalność statutową. Sytuacja ta często rodzi określone problemy w zakresie działań dotyczących skali całej uczelni np. tworzenia centrów badawczych. W związku z tym Rada Młodych Naukowców proponuje wprowadzenie przepisów, na podstawie których określona część dotacji pozostawałaby w dyspozycji rektora danej uczelni.

Proponujemy również zmianę w odniesieniu do statusu i zasad funkcjonowania Rady Młodych Naukowców. Obecnie, ten jedyny organ przedstawicielski środowiska młodych uczonych, będący zarazem organem pomocniczym Ministra, powoływany jest Zarządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP, na podstawie art. 7 ust. 4 pkt 5. Ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2012 r. poz. 392).

Przeprowadzona w ostatnich latach reforma wprowadziła natomiast nową organizację systemu nauki, z jego podziałem na trzy poziomy:

- poziom strategiczny, związany z działalnością Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- poziom agencji wykonawczych, tj. Narodowego Centrum Nauki oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
- poziom ekspercki, do którego zaliczone zostały takie gremia jak: Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych, Komitet Polityki Naukowej oraz właśnie Rada Młodych Naukowców.

Należy jednak podkreślić, że Rada Młodych Naukowców jako jedyne gremium doradcze nie posiadania umocowania ustawowego, w związku z czym proponujemy przyjęcie w tym zakresie stosownych rozwiązań. Wprowadzenie postulowanej zmiany z pewnością umocni pozycję Rady Młodych Naukowców i wpłynie na jeszcze skuteczniejsze działania podejmowane na rzecz środowiska młodych uczonych.

Dr Piotr Bajor

Przewodniczący Rady Młodych Naukowców

**Uchwała nr 3
Rady Młodych Naukowców
z dnia 18 lipca 2012 roku**

**w sprawie zasad przyznawania oraz wypłacania doktorantom stypendiów ministra za
wybitne osiągnięcia**

Rada Młodych Naukowców pragnie zwrócić uwagę na przepisy, które mogą już na poziomie formalnym wyeliminować z ubiegania się o stypendium ministra wielu doktorantów o rzeczywiście wybitnych osiągnięciach naukowych. Rada podkreśla, że Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłacania doktorantom stypendiów ministra za wybitne osiągnięcia (Dz. U. 2011 nr 214 poz. 1271) w § 2 ust. 2 stanowi:
Stypendium może być przyznane doktorantowi, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) wykazał się postępowaniem w pracy naukowej,*
- 2) uzyskał wyniki egzaminów objętych programem studiów doktoranckich w poprzednim roku akademickim, klasyfikujące go wśród 5% najlepszych doktorantów w danej dziedzinie,*
- 3) uzyskał wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe w okresie od dnia rozpoczęcia studiów doktoranckich do dnia 30 czerwca roku ubiegania się o stypendium.*

Rozporządzenie w punkcie 2 stawia wszystkim osobom ubiegającym się o stypendium wymóg legitymowania się szczególnie wysokimi wynikami z egzaminów objętych programem studiów, uzyskanymi w poprzednim roku akademickim. Skutkuje on automatycznym wyłączeniem osób w wielu przypadkach, choćby w sytuacji, gdy:

- program studiów doktoranckich nie przewiduje egzaminów na danym roku lub nie przewiduje zajęć kończących się oceną,
- doktorant zaliczył awansem egzaminy na wcześniejszych latach studiów doktoranckich lub gdy program studiów nakłada jedynie zaliczenie określonych przedmiotów w czasie studiów bez precyzowania roku studiów, na którym powinno to nastąpić.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że często uczestnicy studiów doktoranckich, wyróżniający się w pracy naukowej, zaliczają wiele przedmiotów na wcześniejszych latach. Pozwala im to nie tylko skupić się na pracy badawczej, ale także np. uczestniczyć w wymianie międzynarodowej. Co więcej, Rozporządzenie z dnia 1 września 2011 roku o kształceniu na studiach doktoranckich w uczelniach i jednostkach naukowych (Dz. U. 2011 nr 196 poz. 1169) określa jedynie łączny wymiar zajęć dla całego programu studiów na poziomie 45-60 punktów ECTS i nie nakazuje formy sprawdzania efektów kształcenia, jaką jest egzamin. Zatem uczelnie mają daleko idącą swobodę w kształtowaniu programu).

Jednocześnie wątpliwości Rady budzi niejasne sformułowanie § 2 ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia „*klasyfikujące go wśród 5% najlepszych doktorantów w danej dziedzinie*”. Nie określa ono precyzyjnie punktu odniesienia dla wskazanego odsetka osób (skala całego kraju, uczelni czy może kierunku studiów doktoranckich?). Co więcej, samo ustalenie odsetka najlepszych doktorantów na podstawie ocen z nielicznych egzaminów w kontekście postępów w pracy badawczej, jak i osiągnięć naukowych lub sportowych czy artystycznych, nic nie wnosi i nie powinno być uznane za jakiegokolwiek istotne kryterium wybitności.

Podsumowując, należy raz jeszcze podkreślić, że wymogi stawiane w § 2 ust. 2 Rozporządzenia mogą prowadzić do odebrania szans na stypendium ministra za wybitne osiągnięcia bardzo wielu osobom, które takie osiągnięcia posiadają.

Dr Piotr Bajor

Przewodniczący Rady Młodych Naukowców

**Uchwała nr 5
Rady Młodych Naukowców
z dnia 27 lipca w sprawie
konkursów i stypendium doktorskiego Narodowego Centrum Nauki**

Rada Młodych Naukowców z uznaniem odnosi się do dotychczasowych działań Narodowego Centrum Nauki podejmowanych w związku z realizacją programów skierowanych do młodych badaczy. Szczególnie cenne wydają się inicjatywy zmierzające do wzbogacenia oferty konkursowej, m.in. wprowadzenie programu *Sonata Bis*, który wychodzi naprzeciw postulatom zgłaszanym władzom Narodowego Centrum Nauki przez Radę Młodych Naukowców poprzedniej kadencji.

Mając na uwadze dalszy rozwój oferty skierowanej do młodych uczonych, chcielibyśmy poruszyć następujące kwestie:

— popieramy uruchomienie programu, którego celem jest finansowanie staży podoktorskich i zwiększenie mobilności naukowców w Polsce (o jego powodzeniu świadczy liczba wniosków złożonych w ramach pierwszego konkursu). Zdajemy sobie sprawę, że przewidywany okres realizacji stażu w jednostce przyjmującej (od 12 do 36 miesięcy) wiąże się m.in. z dążeniem do zagwarantowania długoterminowego finansowania badań, co jest szczególnie ważne dla osób dotychczas niezatrudnionych. Przyjęte rozwiązanie pozwala zatem na kontynuowanie badań i w dłuższej perspektywie uzyskanie stałego zatrudnienia w jednostce realizującej staż.

Rada Młodych Naukowców zwraca jednak uwagę, że przyjęte zasady (m.in. roczny okres stażu) praktycznie eliminują z rywalizacji konkursowej etatowych pracowników naukowo-dydaktycznych uczelni, którzy nie mogą zawiesić prowadzenia zajęć na okres roku.

W związku z powyższym Rada postuluje wprowadzenie zmian obowiązujących wymogów i ustalenie minimalnego okresu odbywania stażu na poziomie 6 miesięcy.

— zwracamy również uwagę na kilka spraw dotyczących przepisów „Regulaminu przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w zakresie projektów badawczych oraz staży po uzyskaniu stopnia naukowego”, stanowiącego załącznik nr 1 do Uchwały Rady NCN nr 18/2012 z dnia 8 marca 2012 r.

– w paragrafie 18 pkt 6 Regulaminu znalazł się zapis stwierdzający, że nie będą finansowane wnioski, które w świetle stanowiska uzgodnionego przez Zespół Ekspertów otrzymają zero punktów w jednym z obszarów podlegających ocenie. W związku z tym

słuszne wydają się kryteria ewaluacji wniosków w programie *Sonata*. Zakładają one, iż w przypadku osoby aplikującej, która nie posiada w swoim dotychczasowym dorobku funkcji kierownika grantu, przepisuje się liczbę punktów uzyskaną za osiągnięcia naukowe, w tym publikacje ogłoszone w renomowanych wydawnictwach/czasopismach.

Należy podkreślić, że analogiczne kryteria nie obowiązują w ramach programu *Sonata-bis*: w przypadku, gdy kierownik nie prowadził projektów, nie przepisuje się oceny przyznanej za dorobek naukowy. Rada zdaje sobie sprawę z przesłanek przyjętych rozwiązań, związanych przede wszystkim z ideą skierowania konkursu do osób ze stopniem doktora habilitowanego. Przyjęcie jednolitych kryteriów dla obu programów wydaje się jednak uzasadnione tym, że obecnie mamy do czynienia z sytuacją, w której młoda osoba ze stopniem doktora, niepełniąc wcześniej funkcji kierownika projektu, może startować w konkursie *Sonata* (tworzenie unikatowego warsztatu naukowego), ale nie jest uprawniona do złożenia wniosku w ramach programu *Sonata Bis* (powołanie nowego zespołu naukowego).

– w odpowiedzi na głosy płynące ze środowiska młodych uczonych Rada proponuje również rozważenie możliwości usunięcia zakazu powtórnego składania wniosku w konkursach *Sonata* oraz *Sonata Bis*, a także wydłużenia okresu ubiegania się o grant w drugim z wymienionych konkursów do 12 lat po doktoracie (co odpowiadałoby rozwiązaniom przyjętym przez European Research Council).

– Rada zwraca również uwagę na szczegółowe przepisy dotyczące oceny tworzenia nowego zespołu naukowego w ramach programu *Sonata Bis*. Obecnie Regulamin wprowadza różnicowanie pomiędzy najwyższą oceną (4 punkty) i kolejną (2 punkty), z pominięciem 3 punktów. Tego rodzaju punktacja nie wydaje się uzasadniona, gdyż ocena w poszczególnych kategoriach dotyczy wyłącznie różnic w zakresie charakteru zatrudnienia oraz częściowego wspólnego dorobku. W tym zakresie Rada proponuje wprowadzenie skali trzystopniowej (3 pkt, 2 pkt, 1 pkt).

– zwracamy również uwagę na potrzebę doprecyzowania kryteriów oceny dorobku kierownika projektu w konkursach *Sonata* oraz *Sonata Bis*. Obecnie, osoba posiadająca dorobek wybitny otrzymuje 5 punktów, co oznacza, że **wszystkie** wykazywane publikacje odznaczają się wysokim wskaźnikiem cytowań i ukazały się w najlepszych wydawnictwach/czasopismach umieszczonych w bazie Web of Science (WoS) lub na liście

European Reference Index for the Humanities (ERIH). Tymczasem osoba posiadająca dorobek bardzo dobry otrzymuje 4 punkty, co oznacza, że **większość** wykazywanych publikacji spełnia wymienione wyżej kryteria.

Należy jednak podkreślić, że istotny warunek w tym zakresie, dotyczący cytowalności prac, nie odnosi się do panelu HS. W związku z tym, literalne stosowanie powyższych kryteriów, w przypadku części dziedzin, skutkować może niższą punktacją części badaczy mających większy dorobek publikacyjny. Pięć punktów przyznaje się bowiem za posiadanie wszystkich wykazywanych publikacji w najlepszych wydawnictwach/czasopismach z bazy Web of Science (WoS) lub z listy European Reference Index for the Humanities (ERIH), 4 punkty w przypadku większości publikacji na ww. listach. Tym samym, w sytuacji gdy np. dana osoba posiada wyłącznie 7 publikacji na tych listach otrzyma 5 punktów, 4 punkty zostaną natomiast przyznane w przypadku 7 publikacji z bazy Web of Science (WoS) lub z listy European Reference Index for the Humanities (ERIH) oraz trzech publikacji na liście B Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP.

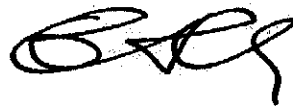
— ponadto Rada Młodych Naukowców zwraca się z prośbą o rozważanie przez Radę Narodowego Centrum Nauki propozycji uruchomienia programu wspierającego udział młodych badaczy w prestiżowych konferencjach międzynarodowych. Obecnie taki udział jest utrudniony, między innymi, ze względu na wysokie opłaty konferencyjne oraz koszty podróży do państw pozaeuropejskich. Potrzeba wprowadzenia tego rodzaju instrumentu kształtowania polityki naukowej wzrosła szczególnie w roku 2011, gdy Fundacja na rzecz Nauki Polskiej zakończyła realizację programu *Stypendia konferencyjne*, którego celem było dofinansowanie uczestnictwa w międzynarodowych kongresach, sympozjach i konferencjach naukowych naukowców do 35. roku życia.

Rada Młodych Naukowców przedstawia również propozycje dotyczące konkursu na finansowanie stypendiów doktorskich, przewidzianych w art. 18 ust. 5 Ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki. W tym zakresie proponujemy następujące rozwiązania:

a) stypendium pieniężne przyznawane na okres jednego roku na podstawie dorobku doktoranta za ostatni rok akademicki. Jego wysokość byłaby uzależniona od innych stypendiów finansowanych z budżetu państwa (by uniknąć sytuacji, w której nagradza się wciąż tę samą grupę doktorantów);

- b) stypendium w formie pieniężnej z przeznaczeniem na krótkoterminowe staże naukowo-badawcze w kraju i za granicą, przyznawane na podstawie dorobku doktoranta i planu naukowo-badawczego związanego z planowanymi wyjazdami;
- c) stypendium dla wybitnych absolwentów studiów magisterskich przyznawane na okres realizacji studiów doktoranckich w wybranym ośrodku akademickim (coroczna weryfikacja postępów pracy badawczej). Propozycja ta wzorowana jest na rozwiązaniach funkcjonujących w ramach National Science Foundation w Stanach Zjednoczonych.

Rada Młodych Naukowców wyraża nadzieję, że przedstawione propozycje zostaną uwzględnione przez Radę Narodowego Centrum Nauki i przyczynią się do rozwoju oferty programowej Centrum, zwłaszcza w zakresie programów skierowanych do młodego pokolenia uczonych.

Dr Piotr Bajor
Przewodniczący Rady Młodych Naukowców